Tarkastuslautakunnan arviointikertomus 2025

Tarkastuslautakunta 07.04.2026 § 20

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on Kuntalain 121 §:n mukaan arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Lautakunta laatii vuosittain valtuustolle arviointikertomuksen.

Asian valmistelija

tilintarkastaja Taina Törrönen, taina.torronen@bdo.fi, puh. 040 834 4990

Päätösehdotus

Tarkastuslautakunta aloittaa arviointikertomuksen 2025 valmistelun ja päättää jatkaa arviointikertomuksen laatimista seuraavassa kokouksessaan.

Päätös

Hyväksyttiin.

_____

Tarkastuslautakunta 05.05.2026 § 26

Tarkastuslautakunta jatkaa arviointikertomuksen laadintaa kokouksessaan.

Asian valmistelija

tilintarkastaja Taina Törrönen, taina.torronen@bdo.fi, puh. 040 834 4990

Päätösehdotus

Tarkastuslautakunta jatkaa arviointikertomuksen 2025 laadintaa ja päättää jatkaa arviointikertomuksen laatimista seuraavassa kokouksessaan.

Päätös

Hyväksyttiin.

Martti Haaranen poistui kokouksesta esteellisenä (Kiinteistö Oy Tohmajärven Tikankontti) tämän pykälän aikana kello 9.27-9.38, eikä osallistunut arviointikertomuksen tätä osiota koskevaan valmisteluun.

Virpi Koistinen poistui kokouksesta esteellisenä (Keski-Karjalan musiikkiopiston johtokunta) tämän pykälän aikana kello 10.36-10.47, eikä osallistunut arviointikertomuksen tätä osiota koskevaan valmisteluun. Poissaolon ajaksi pykälän pöytäkirjantarkastajaksi valittiin Marjo Laakko.

Martti Haaranen poistui kokouksesta esteellisenä (ympäristölautakunta) tämän pykälän aikana kello 10.47-11.05, eikä osallistunut arviointikertomuksen tätä osiota koskevaan valmisteluun.

Martti Haaranen poistui kokouksesta esteellisenä (Kiinteistö Oy Tohmajärven Tikankontti) tämän pykälän aikana kello 11.34-11.46, eikä osallistunut arviointikertomuksen tätä osiota koskevaan valmisteluun.

_____

Tarkastuslautakunta 26.05.2026 § 31

Tarkastuslautakunta laatii arviointikertomuksen kokouksessa valmiiksi.

Asian valmistelija

tilintarkastaja Taina Törrönen, taina.torronen@bdo.fi, puh. 040 834 4990

Päätösehdotus

Tarkastuslautakunta allekirjoittaa vuoden 2025 arviointikertomuksen ja jättää sen kunnanvaltuuston käsiteltäväksi ja esittää, että kunnanvaltuusto pyytää arviointikertomuksessa esitetyistä havainnoista kunnanhallituksen ja muiden toimielinten selvitykset siten, että ne voidaan käsitellä viimeistään lokakuussa 2026 pidettävässä valtuuston kokouksessa.

Päätös

Hyväksyttiin.

_____

Kunnanvaltuusto 15.06.2026 § 31

Esityslistan asia n:o 3.

Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja Matti Ikonen kertoi tarkastuslautakunnan työskentelystä arviointikertomuksen laadinnassa ja esitteli arviointikertomusta. Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja kiitti viranhaltijoita, tarkastuslautakunnan jäseniä sekä tilintarkastajaa yhteistyöstä.

Markus Lappalainen piti **Keskustan ryhmäpuheenvuoron**, jossa todettiin, että tilinpäätös kertoo hyvästä talouden tilasta ja taloudenpidosta hankalista lähtökohdista huolimatta. Lähitulevaisuudessa on jo nähtävissä merkittäviä haasteita: kunnan korkea työttömyys, laskeva väkiluku sekä konserniyhtiön tyhjillään olevat kiinteistöt. Tavoitteet olivat selkeitä ja ne saavutettiin 84 prosenttisesti. Tavoitteet olisivat voineet olla kunnianhimoisempiakin. Jatkossa toivottaisiin, että tavoitteet ja mittarit johdettaisiin suoraan kunnanvaltuuston hyväksymästä voimassa olevasta kuntastrategiasta.

Tommi Pesonen piti **Kokoomuksen ryhmäpuheenvuoron**, jossa todettiin, että arviointikertomus vuodelta 2025 piirtää kokonaisuutena myönteisen kuvan Tohmajärven tilanteesta; talous on tasapainossa, tilikausi oli selvästi ylijäämäinen ja tavoitteista 84 prosenttia toteutui tai lähes toteutui. Tavoitteet ovat olleet aiempaa selkeämpiä ja mitattavia. Tämä parantaa päätöksenteon laatua ja läpinäkyvyyttä. Valtuuston tehtävä on varmistaa, että hyvä kehitys jatkuu, taloutta hoidetaan vastuullisesti ja päätökset perustuvat tietoon sekä vaikuttavuuteen. Kokoomuksen valtuustoryhmä kannattaa arviointikertomuksen johtopäätöksiä ja edellyttää, että esitetyt toimenpiteet viedään määrätietoisesti käytäntöön.

Päätös

Hyväksyttiin kunnanhallituksen päätösehdotus.

_____

Kunnanhallitus 24.08.2026 § 135

Kunnanvaltuusto on pyytänyt arviointikertomuksessa esitetyistä havainnoista kunnanhallituksen ja muiden toimielinten selvitykset siten, että ne voidaan käsitellä viimeistään lokakuussa 2026 pidettävässä valtuuston kokouksessa. Tarkastuslautakunnan arviointityön vaikuttavuuden tukemiseksi kunnanhallitus tuo arviointikertomuksen valtuuston käsiteltäväksi jo syyskuussa. Näin huomiot ovat hyödynnettävissä jo vuoden 2027 talousarvion valmistelussa.

Tarkastuslautakunnan tehtävistä on säädetty kuntalain 121 §:ssä. Kuntalain tausta ja tulkinnat nimisessä teoksessa tehtäviä edelleen tarkennetaan niin, että tarkastuslautakunnan tehtävänä on arvioida jälkikäteen, ovatko valtuuston asettamat tavoitteet toteutuneet (arviointikertomus), ja että tarkastuslautakunnan ei ole syytä pyrkiä kertomaan kunnanhallitukselle, miten kunnan asioita on hoidettava. Toisaalta kunnanhallituksella ei ole toimivaltaa puuttua tarkastuslautakunnan päätöksiin. Kuntalain 121 §:n mukaan kunnanhallitus antaa valtuustolle *lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta.*

Ympäristölautakunta on käsitellyt arviointikertomuksen kokouksessaan 18.8.2026 § 69. Ympäristölautakunta toteaa, että kehitetään jatkossakin tavoitteiden asettamista ja pyritään kiinnittämään huomiota siihen, että asetamme taloudellisesti realistisia ja mitattavia, ja samalla toiminnallisesti kuntastrategian, hyvinvointisuunnitelman ja ilmastosuunnitelman mukaisia tavoitteita. Tavoitteita voidaan myös tarvittaessa poistaa, mikäli toimintaympäristö muuttuu tai poistamiseen on muu toiminnallinen peruste.

Sivistyslautakunta on käsitellyt arviointikertomuksen kokouksessaan 11.8.2026 § 73. Sivistyslautakunta toteaa, että kehitetään jatkossakin tavoitteiden asettamista ja pyritään kiinnittämään huomiota siihen, että asetamme taloudellisesti realistisia ja mitattavia, ja samalla toiminnallisesti kuntastrategian,

hyvinvointisuunnitelman ja ilmastosuunnitelman mukaisia tavoitteita. Tavoitteita voidaan myös tarvittaessa poistaa, mikäli toimintaympäristö muuttuu tai poistamiseen on muu toiminnallinen peruste.

Musiikkiopiston johtokunta on käsitellyt arviointikertomuksen kokouksessaan 20.08.2026 § 47. Johtokunta toteaa, että kokonaisuutena sivistystoimen vuoden 2025 tavoitteet onnistuivat erinomaisesti. Lisähuomiona sivistyslautakunta totesi, että kehitetään jatkossakin tavoitteiden asettamista ja pyritään kiinnittämään huomiota siihen, että asetamme taloudellisesti realistisia ja mitattavia, ja samalla toiminnallisesti kuntastrategian, hyvinvointisuunnitelman ja ilmastosuunnitelman mukaisia tavoitteita. Tavoitteita voidaan myös tarvittaessa poistaa, mikäli toimintaympäristö muuttuu tai poistamiseen on muu toiminnallinen peruste.

Tarkastuslautakunta huomioi, että kunnan omistuksessa on palvelutuotantoon nähden laaja kiinteistöomaisuus, jossa on runsaasti korjaustarvetta. Kiinteistöstrategian päivitys on tarpeellinen. PTS-suunnitelmien teko ei ole edennyt suunnitelmallisesti. Kunnanhallitus toteaa, että on suunniteltu, että toimialojen toimistot muuttavat terveysasemalle syyskuussa 2026, joten kiinteistöstrategia on siitäkin johtuen päivitettävä.

Tarkastuslautakunta kiitti selkeistä ja mitattavissa olevista tavoitteista. Tavoitteiden toteutumisesta oli myös kerrottu pääosin selkeästi tilinpäätöksessä. Kunnanhallitus kiittää toimielimiä ja toimialoja laadukkaasta valmistelusta. Tarkastuslautakunta toivoo, että jatkossa toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet on johdettu kunnanvaltuuston hyväksymästä uudesta strategiasta ja tavoitteet ovat kunnianhimoisia, mutta realistisia. Kunnanhallitus toteaa, että vuoden 2026 talousarvio ja suunnitelmavuodet 2027–2028 on hyväksytty valtuustossa 8.12.2025 § 84 ja kuntastrategia 16.2.2026 § 4, mikä on talousarvion hyväksymisen jälkeen eli vasta vuoden 2027 talousarvion laadinnassa on uuden kuntastrategian mukaiset tavoitteet käytettävissä.

Tarkastuslautakunta tuo ilmi, että investointien toteutumisvertailussa tilinpäätöksessä ei kuitenkaan ole esitetty toteumia investointiryhmittäin. Talousarviossakaan näitä ei ollut jaoteltu investointiryhmittäin. Jatkossa sekä talousarvio että investointiosan toteutuminen tulisi esittää niin, että siitä pystytään näkemään, mitkä ovat valtuustoon nähden sitovia eriä ja että onko niissä pysytty. Tätä on selkeytetty jo vuoden 2026 talousarviossa. Investointien sitovuus valtuustoon nähden on määritelty netto määräraha/investointi.

Tarkastuslautakunnan mielestä huomattavaa on, että varsinaisesti tilikauden yli-/alijäämä ei ole tuloslaskelmaosan erä ja siten sitä ei olisi suositeltavaa asettaa sitovaksi, koska se on vain yhteissumma eri tuloslaskelman eristä. Toimintakate määrittyy käyttötalouden tavoitteista ja tuloslaskelmaosan tavoitteet tulevat muun muassa verotuloista ja valtionosuuksista. Vuoden 2026 talousarviossa tämä on jo otettu huomioon eikä valtuustoa sitovaksi ole määritelty tilikauden yli-/alijäämää.

Esityslistan **oheisaineistona** on arviointikertomus 2025.

Asian valmistelija

hallintopäällikkö Pitkänen Heidi, heidi.pitkanen@tohmajarvi.fi, puh. 040 105 4002

Esittelijä

kunnanjohtaja Löppönen Mikko, mikko.lopponen@tohmajarvi.fi, puh. 040 105 4001

Päätösehdotus

Kuntalain 121 §:n mukaisesti kunnanhallitus antaa valtuustolle lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta:

Kunnanhallitus toteaa, että valtuuston päätösaikatauluista johtuen uuden kuntastrategian mukaiset tavoitteet ovat käytettävissä vasta vuoden 2027 talousarvion laadinnassa, investointien toteutumisvertailua on selkeytetty jo vuoden 2026 talousarviossa (investointien sitovuus valtuustoon nähden on määritelty netto määräraha/investointi) eikä valtuustoa sitovaksi ole määritelty tilikauden yli/alijäämää. Tulevaisuudessa kiinnitetään huomiota myös toiminnallisten tavoitteiden poistamiseen, mikäli toimintaympäristö muuttuu tai poistamiseen on muu toiminnallinen peruste. Kiinteistöstrategiaa on päivitettävä.

Päätös

Kuntalain 121 §:n mukaisesti kunnanhallitus päätti antaa valtuustolle lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta:

Kunnanhallitus toteaa, että valtuuston päätösaikatauluista johtuen uuden kuntastrategian mukaiset tavoitteet ovat käytettävissä vasta vuoden 2027 talousarvion laadinnassa, investointien toteutumisvertailua on selkeytetty jo vuoden 2026 talousarviossa (investointien sitovuus valtuustoon nähden on määritelty netto määräraha/investointi) eikä valtuustoa sitovaksi ole määritelty tilikauden yli/alijäämää. Tulevaisuudessa kiinnitetään huomiota myös toiminnallisten tavoitteiden poistamiseen, mikäli toimintaympäristö muuttuu tai poistamiseen on muu toiminnallinen peruste. Kiinteistöstrategiaa on päivitettävä.

_____

Kunnanvaltuusto 07.09.2026 § 45

Esityslistan asia n:o 5.

Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja Matti Ikonen kiitti tarkastuslautakunnan puolesta kunnanhallitusta lausunnosta.

Salla-Maria Virkkunen piti **Keskustan ryhmäpuheenvuoron.**

Suvi Hiltunen piti **Tohmajärven demarien ryhmäpuheenvuoron.**

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

_____

Tarkastuslautakunta 22.09.2026 § 42
104/02.06.01.03/2026

Tarkastuslautakunta käy kokouksessa läpi saadut vastaukset ja kunnanhallituksen lausunnon.

Asian valmistelija

tilintarkastaja Joni Mäkitalo, joni.makitalo@bdo.fi, puh. 050 301 2987

Päätösehdotus

Tarkastuslautakunta merkitsee saadut vastaukset ja kunnanhallituksen lausunnon tiedokseen.

Päätös

Hyväksyttiin.

_____